

Nr 280.

Af herr **Nilson** i Örebro, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anläggning af statsbanor från Sveg till Brunflo och från Sveg till Hede.

I nådig proposition nr 145 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att under vissa villkor besluta anläggning af normalspårig statsbana mellan Svegs station å Orsa—Härjedalens järnväg och Brunflo station å tvärbanan genom Jämtland för en beräknad kostnad af 11,250,000 kronor samt att i samband med byggandet af nämnda statsbana besluta anläggning genom statens försorg och på dess bekostnad af normalspårig bibana mellan Svegs station och Hede kyrkoby i Härjedalen för en beräknad kostnad af 2,952,000 kronor.

En första genomläsning af bemälda proposition har hos mig kvarlämnat det intryck, att staten bör komma invånarne i den karga och folkfattiga provinsen Härjedalen till hjälp rörande förbättrade kommunikationer. Jag vill alltså ej motsätta mig att bibanan Sveg—Hede kyrkoby må komma till utförande. Däremot har det synt mig lämpligt, att Riksdagen i samband med beslutet om banans byggande borde göra ett principuttalande rörande på hvad sätt nödiga medel till banans byggande böra beredas.

Af departementschefens anförande till det propositionen åtföljande statsrådsprotokollet öfver civilärenden framgår, att den bygd, som banan ifrågasättes att genomlöpa, är föga ägnad att göra en statsbana räntebärande och att därför vissa nationalekonomiska betänkligheter måste göra sig gällande mot företaget. Att banan det oaktadt föreslås komma till utförande grundar sig på tungt vägande humanitära och nationella synpunkter, som af departementschefen anföras.

Huru stora betänkligheterna än kunna vara ur nationalekonomisk synpunkt, så synas mig de statsfinansiella betänkligheterna mot banans byggande vara än större. De vinna ock ökad styrka därigenom, att

Riksdagen under de senare åren beviljat afsevärda belopp till järnvägsbyggnader, som man med visshet kan förutse komma att under lång tid framåt lämna underskott, och för dessa företags utförande ökat statens skuldsättning.

Principiellt är jag af den meningen, att en stor del af nu i Norrland pågående järnvägsbyggnader bort komma till utförande allenast i den mån, som medel därtill kunnat anvisas å riksstaten. Därutinnan kan jag emellertid ej nu påkalla någon ändring. Hvad som nu däremot synes mig böra ifrågasättas är att Riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag om byggande af bibanan mellan Sveg och Hede kyrkoby uttryckligen förklarar på hvad sätt Riksdagen vill bereda nödiga medel till den banans byggande. Därför erforderliga anslag böra, enligt min mening, anvisas af skattemedel. Att upplåna penningar till ett järnvägsföretag sådant som det ifrågavarande synes mig nämligen icke vara förenligt med en klok och försiktig finanspolitik.

I anledning af det anförda får jag härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen, vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag om byggande genom statens försorg och på dess bekostnad af en normalspårig bibana mellan Svegs station och Hede kyrkoby i Härjedalen, måtte förklara, att för ifrågavarande järnvägsbyggnad erforderligt belopp bör utgå af skattemedel.

Stockholm den 12 april 1912.

E. A. Nilson.